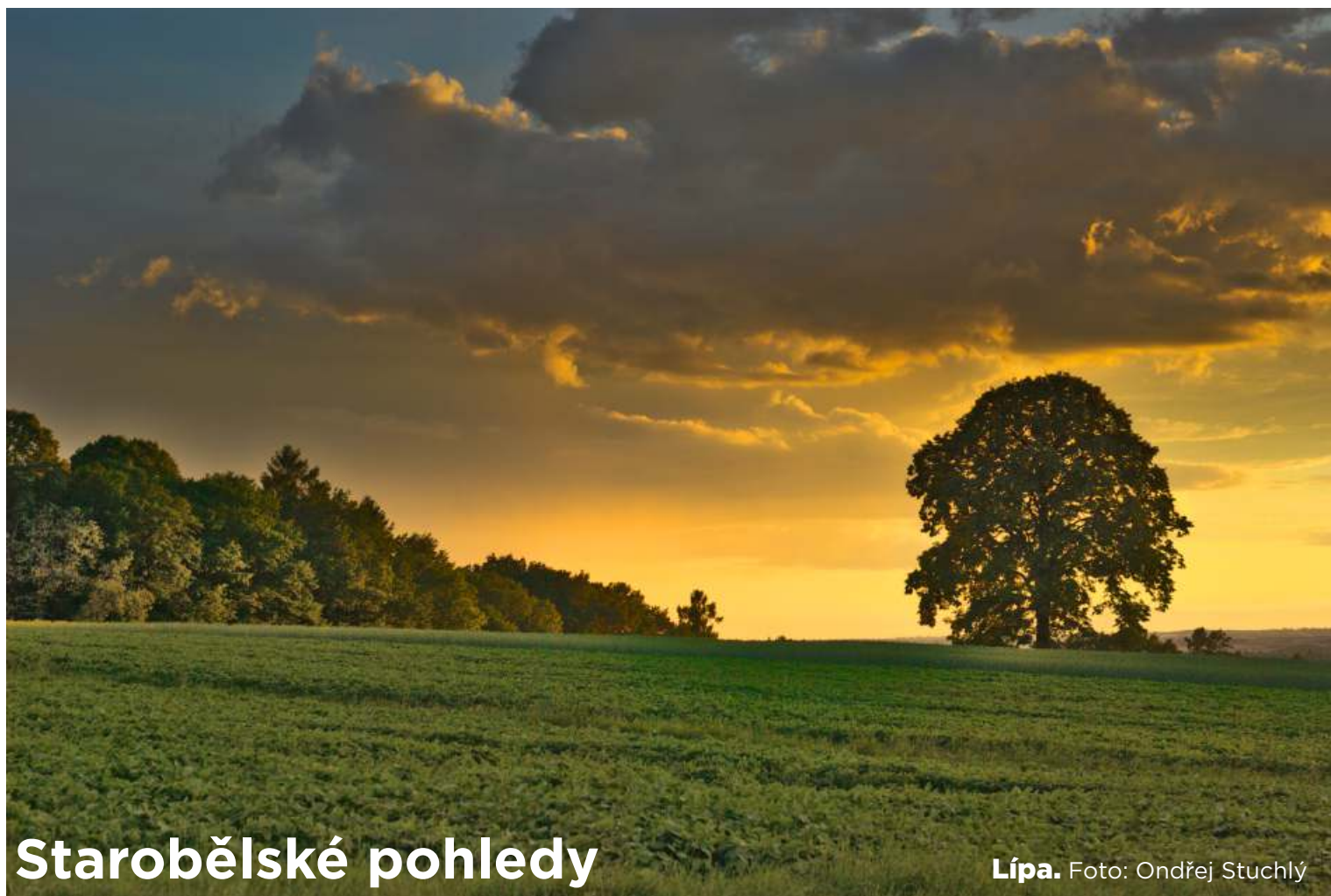

STAROBĚLSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 7-8 • ČERVENEC-SRPEN 2018

Starobělské pohledy

Lípa. Foto: Ondřej Stuchlý

Povedl se vám pohledný snímek Staré Bělé? Pošlete nám jej na e-mail starobelsky.zpravodaj@gmail.com. Rádi jej otiskneme. (red)

Kronika už je k mání. Na úřadě

Starobělská realita sto let nazpátek. To je čerstvě vydaná prvorepubliková kronika Staré Bělé popisující léta 1918-1937 s posledním zápisem v roce 1938. Jde o její fotokopii – více než dvou set padesátistránková kniha formátu A4 je zapsaná postupně dvěma kronikáři, dění do roku 1926 zaznamenal Bohumil Blahut, od roku 1927 pak Petr Sýkora.

Úprava je úhledná a zdobná. „Rukopisů je tam víc, možná zapisovaly i manželky,“ přemítá starosta Mojmír Krejčíček, který s nápadem

otisknout kroniku v jejím původním provedení přišel.

Kronikáři poctivě popsali, jak se tehdejší Starobělané měli. „Je to autentický rukou psaný záznam života v obci,“ dodává Krejčíček s tím, že nelze čekat ryze idylické čtení. „Z některých pasáží je znát i napětí. Dočtete se taky o věcech úsměvnějších, třeba o sousedském sporu, který se řešil až u soudu. Šlo v něm o průchod přes pozemek,“ podotýká.

Pokračování na straně 6

Kronika obce Staré Bělé 1918-1938

- k zakoupení na úřadu
městského obvodu Stará Bělá
- cena 198 Kč

OSTRAVA!!!
1918 – 2018

Urgentní telefonní číslo Městské policie - IVC Ostrava-Jih, Kaminského 636/12
950 734 156. Také lze volat **156** (obě telefonní čísla fungují 24 hodin denně)
• volat při páchání jakékoliv trestné činnosti nebo v případě pohybu podezřelých osob

Rozpočet se rozšířil o peníze z loňska

Stará Bělá už má jasno, jak naloží se zbylými 4,3 miliony korun z loňského rozpočtového přebytku. Ten dělal za rok 2017 celkově 8,374 milionu. Téměř polovina z něj našla uplatnění už při přípravě rozpočtu na letošek - se stala součástí balíku peněz vyhrazených na nadstavbu Domu pro seniory.

Druhá půlka bude rozdělena mezi vícero projektů. „Obě mateřské školy dostanou peníze na úpravu svých hřišť. Další část půjde na hřiště školní. Je potřeba ho vyčistit, upravit umělou travu, prosypat a provzdušnit povrch,“ vyjmenovává starobělský starosta Mojmír Krejčíček.

Část obnosu půjde na demolici staré obecní stodoly, která je součástí areálu Agra a tvoří roh u hřbitova. „Ve zdi je prasklina, stodola je v havarijním stavu,“ doplňuje Krejčíček, proč musí stavba o rozměrech jedenáct krát třicet metrů k zemi.

V plánu je také rekonstrukce autobusových zastávek. „Dokončujeme projektovou dokumentaci. Osm z nich opravíme - zasadíme nájezdové obrubníky, novou zámkovou dlažbu, doplníme bezpečnostní prvky, postavíme nové přístřešky. Jde o obě zastávky u hasičárny i Stará Bělá kostel a dále Plzeňskou a Polní směrem do Bělé, Stará Bělá střed pod kostelem a Kulturní dům,“ uvádí starosta s tím, že zbylé zastávky čekají změny také - jen o něco větší a o něco později.

„Pro Chrobákovu, Husův sbor a Stará Bělá střed potřebujeme stavební povolení, stavět se bude nejdříve v roce 2019. U Lípy jde o samostatný projekt, čeká se na územní rozhodnutí. A U Matěje bychom chtěli zastávky přemístit,“ dodává.

(joh)

Nad školkou a seniory už rostou půdní byty

Počátkem června obklopilo Dům pro seniory, mateřinku a jídelnu na Blanické lešení a bylo jasno - začala příprava na půdní nadstavbu. Díky ní vyroste nad oběma částmi spojeného domu devět nových bytů pro seniory.

Stará Bělá má na velkou stavební akci 18 milionů korun - deset jde z vlastního rozpočtu, více než osm milionů získala od města, z loňského rozpočtového přebytku. Proto nebude přestavbu půdy dělit na dvě části, ale pustí se do ní naráz. „Před zahájením celé rekonstrukce jsme dlouho diskutovali, zda nejdříve upravit spodní patra nebo provést půdní vestavbu. Nakonec rozhodly tři argumenty: jednodušší technické řešení, obava o statiku budovy a skutečnost, že z důvodu udržitelnosti původního projektu na zateplení budovy jsme mohli do zateplení fasády zasáhnout až letos,“ reaguje starosta Mojmír Krejčíček na četné diskuse Starobělanů.

O práci se podělí dvě starobělské společnosti - Hochbau a KP Revital. Dům, v němž budou

O práci se podělí dvě starobělské firmy.

Okolo staveniště bude rušno, obezřetnost bude na místě.

stavět, má hodně přes sto let. „Lešení stojí, aby se mohla postavit střeška provizorní. Budeme závislí na povětrnostních podmínkách. Na trubkovou konstrukci nahoře se položí vlnitý plech, proti větru ho bude chránit oplachtování. V červnu došlo jen na jednoduché bourací práce, snažili jsme se o minimální dopad na provoz. V létě se demontuje celá střeška, výška fasády se srovná do jedné roviny, přibudou vikýřová okna a přes všechna patra se vybudují odpady,“ říká Krejčíček s tím, že mateřinka zůstane v létě zavřená a firmy musejí zmíněné práce stihnout do začátku školního roku.

Zbývající úkony - stavba bytových jednotek, zateplení střešky či rozvody - se budou dělat za provozu. „Termín dokončení je do konce ledna,“ upřesňuje starosta.

První nájemníci by se podle jeho odhadu mohli stěhovat na jaře. „Zájemci už se nám hlásí. Vybírat je bude komise rady. Zohlední sociální situaci i vztah ke Staré Bělé,“ říká.

(joh)

LÉTO v knihovně

MITROVICKÁ 3,
STARÁ BĚLÁ
www.kmo.cz

Lovci perel

celoroční soutěž
pro děti a mládež

zaměřená na četbu
a znalosti přečtených knih

Deskovky

přijďte si zahrát společenskou hru
do knihovny

celý měsíc během půjčování

Pějme píseň dokola

kviz, poznávání českých písniček

celý měsíc během půjčování

15. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO HUDEBNÍHO FESTIVALU

shf 2018
svatováclavský
hudební
festival

39
koncertů

FILMY / BESEDY / WORKSHOPY

04 28/09/2018

Koncert
v kostele je
zážitek

BELFIATO QUINTET / BENNEWITZOVO KVARTETO / HANA BLAŽÍKOVÁ / CAPPELLA MARIANA / COLLEGIUM 1704
COLLEGIUM MARIANUM / MARKÉTA CUKROVÁ / ČESKÝ FILHARMONICKÝ SBOR BRNO / ENSEMBLE BERLIN-PRAG / ENSEMBLE HAYDN
ENSEMBLE INÉGAL / MAHAN ESFAHANI / ISABELLE FAUST / FILHARMONIE BRNO / LA FOLIA BAROCKORCHESTER / JAKUB HRŮŠA
MARTA INFANTE / JANAČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA / MARTINA JANKOVÁ / IVO KAHÁNEK / KATTA / KATEŘINA KNĚŽÍKOVÁ
MAGDALENA KOŽENÁ / BARTHOLO KUJIKEN / MARTIN KUMŽÁK / KÜHNŮV DĚTSKÝ SBOR / {OH!} ORKIESTRA HISTORYCZNA
PRAŽSKÝ KOMORNÍ BALET / SAŠA RA ILOV / JANA SEMERÁDOVÁ / SIMONA ŠATUROVÁ / TIBURTINA ENSEMBLE
VOKÁLNÍ OKTET ORPHEUS / ONDŘEJ VRABEC / MARTINŮ VOICES / ZEMLINSKÉHO KVARTETO

předprodej

ZA FINANČNÍ PODPORY:
OSTRAVA!!!

Program a on line vstupenky na
www.shf.cz

KAM V ČERVENCI

14.7. 2018 sobota

LETNÍ KINO

Zahrada u KD Stará Bělá

KAM V SRPNU

18.8. 2018 sobota

LETNÍ KINO

Zahrada u KD Stará Bělá

KAM V ZÁŘÍ

1.9. 2018 sobota 13:30

CESTA POHÁDKOVÝM LESEM

Areál myslivny ve Staré Bělé

Zve ASPV při TJ Sokol Stará Bělá

7.9. 2018 pátek 17:00

UKÁZKA LIKVIDACE POŽÁRU

Centrum Staré Bělé

(Hruška, JZD, MŠ)

8.9. 2018 sobota 10:00

130 LET SDH

Areál myslivny ve Staré Bělé

8.9. 2018 sobota 18:00

FOLK TEAM, POZDNÍ SBĚR,

MAROD - KONCERT

Sokolovna ve Staré Bělé

**TJ Sokol Stará Bělá, odbor ASPV, pořádá
v sobotu 1. září v okolí Myslívny**

tradiční zábavné rodinné odpoledne

CESTA POHÁDKOVÝM LESEM

Les plný strašidel a pohádkových bytostí, soutěže, hry, různé atrakce, občerstvení
Start 13:30-17 hodin

Za pořadatele zve výbor ASPV

Autobusové linky č. 26, 27, 59 - zastávka Stará Bělá křižovatka

Akce je finančně podporována městským obvodem Stará Bělá a ČUS

Glosa občana z dolního konce

Vážení spoluobčané, po přečtení červnového čísla našeho Starobělského zpravodaje musím opět konstatovat, že některé články jako Jezírko v novém nebo Zelenolistá budka ladí s okolím mi hnuly žlučí a opět mě donutily k napsání glosy. Při čtení těchto článků jsem opravdu nevěřil svým očím! Ale o tom až v příští glose, jelikož prostor pro psaní ve zpravodaji mám omezený.

Ještě se ale vracím ke zprávám z rady a zastupitelstva obce uvedeným v květnovém čísle Starobělského zpravodaje: Kolik občanů dalo podnět nebo kdo žádal o instalaci Smart designové toalety pro lokalitu dětského hřiště u základní školy za cenu max. 178 800,- Kč bez DPH a jaká je návratnost této toalety, když pomínu její pravidelnou údržbu, jejíž cena je mi neznámá, nebo o pořízení 5 ks fitness prvků na pozemku vedle MŠ Mitrovická za cenu 112 281,51 Kč bez DPH? Kolik je v obci autobusových zastávek, kolik již bylo různých studií těchto zastávek? Zkuste si to, vážení spoluobčané spočítat. Myslím si, že by bylo záhodno uvažovat, kde a jak umístit zastávky, aby autobusy neblokovaly ostatní účastníky provozu v pohybu. Snad se konečně my na dolním konci dočkáme aspoň ostrůvku pro výstup a nástup z autobusů MHD na křižovatce U Matěje. Za cenu za projektovou dokumentaci ve výši 235 000,- Kč by mohlo být postaveno či opraveno několik autobusových zastávek! A parkovací stání u ZŠ na MK ul. Junácká za cenu 459 980,- Kč bez DPH? Rozhodnutí zastupitelstva bylo určité dostatečně podloženo. Ale pokud se jedná o prostor, který je v současné době vymezen páskou, tak cena je zavádějící. Co k tomu dodat?

Může nám občanům výše uvedené někdo vysvětlit? Není to zbytečné plýtvání finančními prostředky obce pro zviditelnění. Už se nedivím, že marně již několik let žádáme například o rekonstrukce chodníků na dolním konci, tj. zajištění zpomalením rychlosti na ulicích Na Lukách

a Proskovické, ale těmi se nikdo nezabývá. Asi jsou pro někoho zajímavější, jiné akce. A ty jsou zastupitelstvem obce odsouhlasené a během pár dnů zřejmě i realizované! Takže finance asi nejsou hlavním důvodem nemožnosti realizování požadavků občanů, jak nám bývá zdůrazňováno, když o něco obec požádáme!

A ještě něco na závěr:

■ Rozpadající se opěrná zídka podél chodníku na Proskovické, poblíž ulice K Průplavu: Zpevnění svahu se vzrostlými stromy opřením betonových tvarovek byl opravdu zvláštní, určitě i drahý nápad. Čeká se, až zídka spadne celá nebo někdo konečně zajistí její opravu?

■ Budova v areálu jízdnárny, kde dříve sídlila Městská policie: Proč se o tom nikde nepsalo? Jaké je její využití, kolik stály úpravy? Že bych tuto informaci ve zpravodaji přehlédl?

■ Jak bude pokračovat úprava příkopu na Proskovické od ulice Útočné směrem k řadovkám? Již několik let občané marně žádají o opravu spádu. V současné době v příkopu stojí na několika místech zapáchající voda a nezpevněný příkop se v několika místech bortí.

Občané dolního konce Staré Bělé, všimli jste si, že již byly přestěhovány kontejnery na tříděný odpad z plochy poblíž restaurace U Matěje na ulici Rudolfovu? Tak to kvituji s povděkem!

Informace pro starostu: V předminulém čísle jste ve Starobělském zpravodaji odpověděl, že podél plotů řadových domů na ulici Proskovické se žádný chodník stavět nebude. Ale já se ptal na propojení dolního konce Staré Bělé s Výškovice podél Proskovické. A k vašemu poučení, kam chodec nesmí: Cyklostezka vedoucí do Polanky nad Odrou je označena pro cyklisty i pěší! Aspoň tak jsem to já vyčetl.

Rudolf Neussar

Otevřený dopis panu Neussarovi

Pane Neussare, nevím jestli jsme se někdy potkali, ale znám vás už dlouho ze spousty stížností a připomínek a taky vím, že uznáváte pouze svůj názor a názory a argumenty ostatních vás nezajímají, kromě těch, které s vámi souhlasí.

Chtěl jsem vám napsat již po glose v květnovém zpravodaji, ale protože starosta vám odpověděl a vaše dotazy vysvětlil, považoval jsem to za dostačující. Vaše glosa v červnovém čísle mě přesvědčila, že je třeba, aby vám napsal i někdo jiný.

Nevím, z kterých bulvárních sdělovacích prostředků berete informace o kolizích vozidel na kruhovém objezdu, ale já těsně u kruhového objezdu pracuji téměř denně a něco takového jsem tam naštěstí dosud nezažil. Píšete, že kruhový objezd komplikuje průjezd delších vozidel, ale on nutí zpomalit všechna vozidla. To byl jeden z důvodů, kvůli nimž se kruhový objezd vytvořil. Předtím vozidla jedoucí po Mitrovické ulici v naprosté většině nedržovala rychlost, proto byla tato křižovatka velmi nebezpečná. Tam vám zpomalení rychlosti vadí, tak proč ji navrhuje na křižovatce U Matěje?

Píšete, že na cyklostezce poblíž křižovatky U Matěje jsou u zdi chodci ohrožováni cyklisty jedoucími od Polanky, a ptáte se na opatření. Tam cyklista jedoucí od Polanky nemá co dělat. Je tam značka Zákaz vjezdu cyklistům. Přesto to někteří nerespektují.

Odkud pramení vaše přesvědčení, že budou motoristé respektovat snížení rychlosti na 30 km pro průjezd křižovatkou U Matěje, jak to navrhuje? Z toho, že jste to navrhl vy?

Pokud se budeme bavit o lípě uprostřed kruhového objezdu, tak tam stála, co já pamatuji. Bydlel jsem kousek od tohoto místa a lípa tam vždycky byla. Podotýkám, že jsem se odtamtud přestěhoval před více než šedesáti lety. Věděl jste vy v té době vůbec něco o Staré Bělé?

Tak by se dalo pokračovat bod po bodu, ale je to zbytečné. Vás jsem si zařadil mezi lidi, kteří všechno vědí, všechno znají, všude byli nejmiň dvakrát a kteří vědí, co by ostatní měli udělat, ale oni sami neudělají, kromě kritiky, nikdy nic. Podle toho, co všechno odborně řešíte, co všechno navrhuje, jste génius, který rozumí všemu. V historii lidstva jsou známé jen dvě takové osobnosti: Lenin a Jára Cimrman.

Narozdíl od vás já se snažím v rámci svých možností podílet se na tom, aby to ve Staré Bělé bylo co nejlepší. Proto také vím, jak se starosta snaží zajistit pro Starou Bělou co nejvíce. Vy nevíte o jeho práci vůbec nic, nevíte, co všechno zajistil, vyřídil. Berete všechno jako samozřejmost. Protože pokud mě paměť neklame, vy jste pro Starou Bělou neudělal nikdy nic. Nebo vám má starosta vypsát, kdy, s kým a kolikrát jednal o různých problémech, mimo jiné i o kanalizaci na Sovinci a křižovatce U Matěje? Ale to vás nezajímá, vás zajímají pouze výsledky a ty musí být podle vašich představ. Vás nezajímají zákony, předpisy, vyhlášky, kterými se musí obec řídit, vás nezajímá, že o spoustě věcí, které se nás dotýkají, rozhodují jiní a prosadit něco je někdy na hodně dlouhou dobu. Třeba prosadit zákaz vjezdu vozidel nad 12 tun na ulici Mitrovickou, Proskovickou a Na Lukách trvalo 12 let, výše zmiňovaný kruhák 22 let. Ale vám něco vysvětlovat je zcela zbytečné, vy máte svoji pravdu. Jediné, co vám jde, je za každou cenu kritizovat cokoliv a kohokoliv a třeba zcela bezdůvodně, prostě jen plivat, což vyplývá i z vašeho závěru z květnového čísla: „... na podzim se znovu ozvu.“

Miloslav Hořínek

Hokejisté zpět v akci

Pan starosta Mojmír Krejčíček nás požádal o opravu plotu v zadní části hřbitova. V rámci letní přípravy se v pátek odpoledne sešlo deset hokejistů-seniorů a provedli betonáž dvou scházejících soklů včetně bednění. Dále pak odstranění náletových křovin včetně kořenů a odstranění plazivého břečťanu z několika plotových polí. Práce byly provedeny ve spolupráci se správcem hřbitova a dle jeho vyjádření k plné spokojenosti.

Za starobělské hokejisty
František Kaděra

KOMINICTVÍ Radovan Polakovič IČ: 74447971

Nabízím Vám:

Pravidelnou kontrolu spalinových cest dle vyhlášky č. 91/2010 Sb. se zprávou o provedení kontroly 280 Kč (možno v sobotu i v neděli)

Čištění komínů a kouřovodů, vložkování a opravy komínů.

Nízké smluvní ceny!!

Tel: 605 379 799, e-mail: kominictviradovan@seznam.cz

OZO Ostrava vyzývá: Inspirujte se!

Společnost OZO Ostrava letos celkovou částkou 846 500 korun podpoří devět z osmnácti projektů přihlášených do tematických výzev. Oproti loňskému prvnímu ročníku jde více než dvojnásobnou investici. „Uspěly originální návrhy dotýkající se nejrůznějších oblastí života ve městě a přispívající k edukaci obyvatel všech generací. Jde o smysluplné aktivity zaměřené na zvýšení míry využívání odpadu a zvelebování životního prostředí,“ zdůrazňuje jednatel OZO Ostrava Karel Belda.

Šest z vybraných projektů bylo přihláшено do tematické výzvy Zelená pro Ostravu zaměřené na úklid, zvelebování, čištění nebo zkrášlování města, tři uspěly v rámci tematické výzvy Nový život starým věcem, jež podporuje kreativní nápady na opakované využití odpadu.

Všechny podpořené projekty by měly být uskutečněny do listopadu tohoto roku. V prosinci je OZO Ostrava vyhodnotí a také rozhodne o celkové částce, kterou hodlá poskytnout v příštím ročníku tematických výzev. Nové výzvy pak vyhlásí v průběhu ledna 2019. Takže pokud jste se letos nestihli přihlásit, máte šanci. Environmentálně zaměřené projekty mají zelenou!

Nezisková společnost Gaude se zapojila originálně.

MAR PRODUCTION VÁS ZVE NA KONCERT

FOLK TEAM

POZDNÍ SBĚR

MAROD

8. září 2018

v 18:00

Sokolovna Stará Bělá

VSTUPENKY: www.ostravainfo.cz/akce
nebo v informačních centrech Ostravy

Marodi zvou na koncert

Druhou zářijovou sobotu v podvečer bude starobělská sokolská tělocvična patřit folku. Skupina Marod si na domácí půdu přizvala dva hosty: Pozdní sběr a Folk Team. „Snažíme se do Staré Bělé přivést zajímavá profesionální hudební tělesa, s nimiž jsme se po republice seznámili, a Pozdní sběr, stejně jako legendární Folk Team k nim rozhodně patří. Marod letos funguje deset let, Pozdní sběr osmnáct let a Folk Team letos realizoval dvoutisící koncert, fungují již přes třicet let. V Pozdním sběru hrají muzikanti, kteří léta spolupracovali a někteří dodnes spolupracují s Vlastou Redlem,“ zve kapelník Marodů René Matlášek.

Jak doplňuje, kdo chce vstupenku, má několik možností. „On-line prostřednictvím ostravského informačního servisu [ostravainfo](http://ostravainfo.cz) nebo osobně na infocentrech města Ostravy, případně u starobělských Sokolů - u Hanky Kokešové. Srdečně zveme všechny Bělany.“

(joh)

Větve zavázejí, ořežte je, žádá OZO

Na základě požadavku společnosti OZO Ostrava s.r.o. žádáme občany, aby provedli ořez přerostlých větví, které brání průjezdu auta na svoz odpadu. Jedná se zejména o ulice:

Valova ořech na začátku ulice	Kotíková Správní	Holainova Pepřicova
Studeňská	Malíková	Za Potokem
Na Popí	Desátková - 19	Viniční
Koroptví	Pod Janíčkem	Vínohrad
Motyčková živé ploty a křoviny	Potoky	Bosákova
Na Předělu	Lyčková	Pasičky
Mitrovická - 269/19	Na Peřeji	Klečková
	Na Močárku	Na Mlýnoze

Děkujeme spoluobčanům za pochopení a vstřícnost.

Jarmila Kaločová, tajemnice

O starobělských kronikách a kronikářích

U příležitosti stého výročí vzniku republiky se úřad ve Staré Bělé rozhodl k poměrně významnému činu: vydává kopii kroniky z let 1918-1938.

V dějepise jsme se učili, že první tuzemskou kronikou byla Dalimilova kronika a známým kronikářem Václav Hájek z Libočan, autor Kroniky české. Ale v těch o Staré Bělé, pokud já vím, zmínka není.

Prvním oficiálním starobělským kronikářem byl Bohuš Blahut, technický úředník ve Vítkovicích. Byl jmenován na základě zákona číslo 80 z roku 1920, kdy po vzniku republiky vláda rozhodla, že bude každá obec vést takzvanou pamětní knihu a musí jmenovat svého kronikáře, letopisce. Měl být určen do konce roku 1922.

Bohuš Blahut věnoval úvodní stránky kroniky historii Staré Bělé od prvních zmínek o ní až do roku 1920. Od roku 1920 píše obvyklým stylem – popisuje jednotlivá léta ve Staré Bělé.

Ještě před touto první oficiální pamětní knihou existovaly ve Staré Bělé další kroniky, z nichž nejznámější je církevní kronika, kterou roku 1896 začal psát tehdejší farář Fabián Gregárek. Byly tu také soukromé kroniky některých rodů, například rodu Šeděnků. V pozdější době vznikaly taky kroniky spolků, institucí – hasičská, školní a tak podobně.

To bylo do roku 1938. Pak přišla německá okupace a všechny kroniky musely být odevzdány v Zemských archívech v Praze a Brně. Někteří kronikáři, kteří byli hodně spjatí se svým posláním, tehdy neodevzdali pravé kroniky, ale rychle udělali kopie a ty odevzdali. Pravé kroniky celou válku schovávali a pak je znovu vytáhli na světlo boží. Bělská kronika ale nebyla ten případ, ta byla skutečně odeslána do brněnského archivu.

Přes válku měla německá okupační správa taky tendenci, aby se kroniky psaly, ale samozřejmě poplatné režimu, který vládl. Pozoruhodné bylo, že někteří vlastenci v Bělé, jako například Alois Berger, psali kroniku svoji. Popisoval v ní ze svého pohledu zvláště poslední roky války. Kroniku má stále jeho rodina. Je to v podstatě deník. Velmi zajímavé čtení.

Po roce 1945 a 1948 se nadále psaly kroniky, ale byly poplatné tehdejší době. Až v roce 2006 byl přijat nový zákon číslo 132 z roku 2006, který znovu ukládá obcím, aby vedly kroniky a měly svého kronikáře.

Oficiálními bělskými kronikáři byli po válce Emanuel Šindel, pak Jan Pchálek mladší a Alois Olšovský. Od roku 2007 píše kroniku já.

Oldřich Dlouhý, kronikář

Tři publikace o starobělské historii.

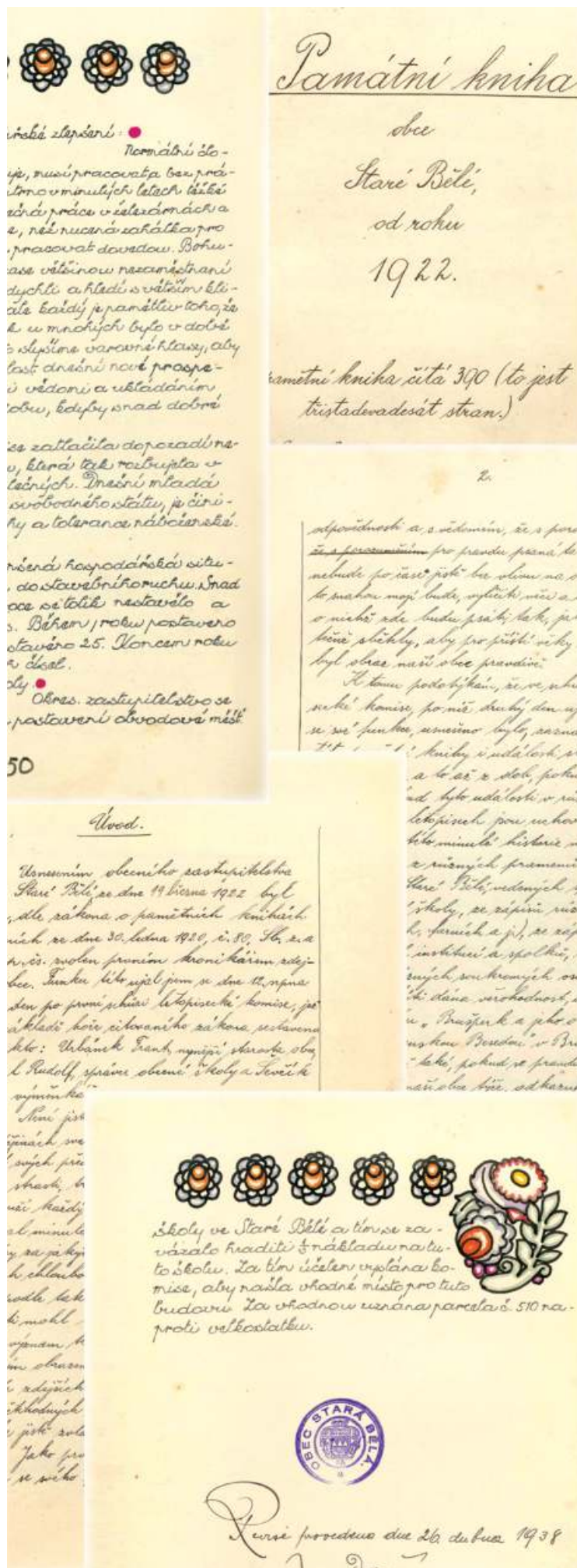
Kronika už je k mání. Na úřadě

Dokončení z titulní strany

Kniha vychází v nákladu tisíc kusů, osm set je určených k prodeji, dvě stě poputuje do institucí nebo bude věnovaných darem. „Výtisk bude k půjčení také v místní knihovně, další věnujeme například škole,“ říká Krejčíček.

Kdo bude stát o publikaci vlastní, může ji pořídit na úřadu starobělského obvodu. Cena je 198 korun. Vydání kroniky ku příležitosti sta let od vzniku republiky stálo 192 tisíc korun, dvacetí tisíci přispělo město, zbylých 172 tisíc korun šlo ze starobělského rozpočtu.

(joh)

Kronika je psaná úhledným psacím písmem.

Kronikaření tehdy a teď: kobyly či kroupy ano, ale nově žádná jména

Právě vycházející kroniku z let 1918-1938 si se zájmem přečetl i současný starobělský kronikář Oldřich Dlouhý. Listování skoro sto let starými zápisy ho vedlo k poznání, že se práce kronikáře kdysi a dnes v leccems liší. „Tehdy nebyl přesně určen obsah kronik. Dneska je dána osnova, která má asi šestnáct bodů, co by v kronice mělo být. A taky je tu ochrana osobních údajů. Dneska nemůže kronikář nikoho jmenovat ani uvést datum jeho narození. Leda by si vyžádal od každého souhlas. Velmi nás to v psaní kronik omezuje,“ konstatuje.

Osobní údaje kronikářů dřív neřešili. Bylo na jejich uvážení, čemu a komu se budou věnovat?

I tehdy stejně jako dnes existovala při obecním úřadu takzvaná letopisecká komise, která dohlíží na korektnost, případně úplnost obsahu kroniky.

S jakými pocity jsi prvorepublikové zápisky četl?

Osmdesát procent oněch událostí a historek znám z jiných publikací o Staré Bělé. Především ze dvou nejdůležitějších: v roce 1972 u příležitosti sedmi set let Staré Bělé vydal Emanuel Šindel podrobnou knihu o zdejší historii, o dvacet pět let později vznikla pod vedením historika Jiřího Stibora obsáhlá publikace o Staré Bělé v letech 1272-1918. V ní uvedená fakta jsou ověřená, kdežto v předchozích kronikách se může stát, že některé věci sedět nemusí.

Takže je v prvních bělských kronikách včetně té právě vydané možné procento historické chyby?

U zápisů z let, kdy kronikář žil, je to nepravděpodobné. Ale v částech o vzniku Staré Bělé jsou to mnohdy pověsti, které se tradovaly mezi lidmi. Tam je možné, že je něco příkrásle- né a ovlivněné optikou doby.

Co jazyk dřívějších kronik, je hodně jiný?

Nic zásadního.

Je to čtení osvěžující?

I já jsem natrefil na informace, které pro mě byly nové. Třeba že do Bělé v roce 1700 přiletěly kobyly. Bylo to v místě směrem od Gregárkovy ulice na Krmelín, dnes se tomu říká Na Kobelích. Myslel jsem, že je to odvozeno od nějakých koní. A ono to vzniklo od kobylek, které sežraly veškerou úrodu. Jiná verze však hovoří i o poustevníkově, který se jmenoval Kobelář.

Kronika nabízí srovnání života tehdy a dnes. Jak z toho my, dnešní Starobělané, vycházíme?

Poslední dobou se u nás tradice začínají obnovovat. Dožínky, svatý Martin a další. Tehdy ale Bělá žila mnohem víc. Průvody vycházely až od Matěje a táhly se přes půl vesnice. Sportovní oddíly a jednoty pořádaly výlety, konala se divadelní představení. Účast lidí bývala mnohonásobně větší. Dnes se všichni baví jen s mobilem v ruce.

Je mi trochu líto, že se starobělská pospolitost vytrácí. I když to neplatí absolutně – stále jsou tu party lidí ve středním a trochu vyšším věku, které se scházejí každý týden. To mě těší. Je to signál, že by to zas mohlo být lepší.

Proč by měli mít Starobělané vydanou kroniku doma v knihovně?

Je v ní shrnuta historie a jsou v ní věci, které je dobré si připomenout. Starším to osvěží paměť a mladým, pokud se vůbec odhodlají ji číst, to řekne leccos o obci. Pak by kni mohli mít lepší vztah.

Tehdejší kronika je psaná rukou. Jak píšeš dnes ty?

Není zakázáno psát rukou, ale vesměs všichni kronikáři píšou na počítači. Včetně mě. Jsou na to zvláštní papíry i inkousty.

Máte možnost přidávat do kroniky fotky?

Je to možné. Ale musím sebekriticky přiznat, že nejsem fotograf a že by to z mé strany mohlo být lepší.

Můžeme to vzít jako výzvu, kdyby ti někdo fotky do kroniky rád dodával.

Popravdě řečeno, už bych se ohlížel i po nástupci-kronikáři, kdyby se našel. Měl by to být někdo, kdo má ke Staré Bělé a její historii vztah.

Co přesně je náplní tvé kronikářské práce?

Opírám se o doporučenou osnovu: celosvětové události, celostátní, ostravské a obecní události a dál věci starobělské – školství, činnost politických stran a organizací, církví, zemědělství v obci nebo taky vliv průmyslových podniků na obec.

Do každé kapitoly zaznamenám to nejdůležitější, samozřejmě že kronika je nutně subjektivní dílo. Některé body se pět deset let nemění a psát každý rok totéž je obtížné, člověk těžko hledá nová slova, aby se neopakoval.

Přes rok si dělám poznámky, kdykoli přijde velká bouřka, havárie, stane se podstatná událost. A když se koncem roku zhorší počasí, zpracovávám to.

Co z letoška už sis poznamenal?

Krupobití, které bylo 3. května. Zvlášť v dolní části obce to rozbilo celou úrodu, byla tady sedmicentimetrová vrstva krup. To tam jistě za letošek bude.

Starobělské kronikáře 1918-2018

Bohumil Blahut
Petr Sýkora
Emanuel Šindel
Jan Pchálek ml.
Alois Olšovský
Oldřich Dlouhý

Další zapisovatelé starobělské historie

Fabián Gregárek
Valentýn Šeděnka
Jan Pchálek st.
Jiří Klega

A stále platí, že některé spolky a instituce si vedou kroniky svoje – je farní, školní, hasičská, sokolská kronika. Jistě si píšou i některé rodiny své kroniky.

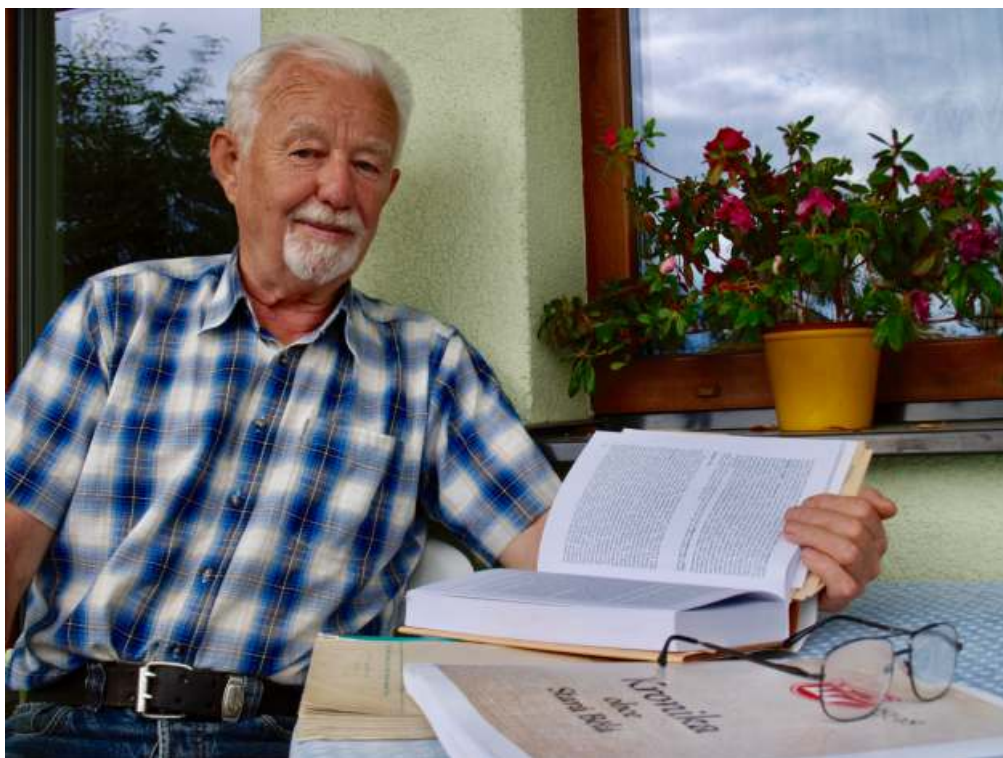
Proč je dnes obecní kronika a kronikář potřeba?

Je to historická paměť. Lidé zapomínají a když generace vymře, nemusejí být některé věci za třicet čtyřicet let všeobecně známy. Takže koho to pak zajímá, může potřebné najít v kronice. Dnes jsou k tomu i wikiédie a různé encyklopedie, konkurence je tvrdá.

Co bys vzkázal oběma kronikářům, kteří jsou podepsaní pod vydanou prvorepublikovou kronikou?

Že odvedli solidní práci a ani po těch letech se nemají zač stydět. Děkuju, že to udělali, jak to udělali.

Jana Fabianová

Oldřich Dlouhý kronikář od roku 2007.

Nechtěl o tom mluvit, vzpomíná vnuk legionáře

Do války narukovali jako rakousko-uhersí vojáci, domů se vraceli jako legionáři. Bratři Václav a Josef Kokešové patří mezi osmadvacet Starobělanů, kteří se za 1.světové války zapojili do československých legií. „Vstoupili do legie v Rusku, děda zběhl, Josef měl padnout do zajetí. Dědu už jsem nezažil, umřel, než jsem se já narodil. Podle táty se o tom všem nerad bavil a nechtěl blízké zasvěcovat do detailů. Vždycky jsem obdivoval, že byl děda legionář,“ vypráví Václavův vnuk a jmenovec Václav Kokeš třetí, který příběh svého dědy a prastrýce zpracoval pro rodinné připomenutí do útlé knížky.

Začátek příběhu bratří se liší: jeden zběhl, druhého zajali. Jindy a jinde. Jak se našli a stali členy jedné legie?

Byli v zajateckých lágrech. Když se začaly tvořit legie, vydávaly se české tiskoviny, které po lágrech putovaly. Příbuzní a známí se v nich navzájem hledali. A oni se na inzerát našli. A jak se formovaly legie, měli sourozenci právo bojovat spolu, dali je do stejné jednotky. Ovlivnilo je to už napořád. Celý zbytek života spolu drželi, byl to bratrský vztah nade vše.

Myslím, že děda se stal hrdinou z donucení. Zběhl ještě s kamarádem, nejspíš si dobře uvědomovali, že jde ve válce o kejhák a Rakousko-Uhersko asi taky moc nemilovali, život jim byl milejší. Děda pak radši vstoupil do legií, než aby byl v zajateckém lágru. Narukoval v roce 1914 a vrátil se až v roce 1920. Šest let z domu pro něj byla velká zkušenost. Jeho nový život se odehrával až poté. Oženil se, měl děti.

Dědu jsi nezažil. Mluvílo se doma o jeho legionářské cestě?

Jako synek jsem rád poslouchal, když tátové sedávali, popíjeli a vykládali. A náš táta vždycky říkával: V tom Rusku to muselo být, on o tym vůbec nechtěl mluvit.

Ale jednu skazku prý děda pustil: za první republiky se dobře vědělo, jak dopadla carská rodina. A dědova legie byla asi týden poté, co carskou rodinu bolševici postříleli, ve sklepě, kde se to stalo. Bylo to v Jekatěrinburgu. Děda prý vyprávěl, že ve sklepě bylo plno krve na cihlách, stěny nebyly omítnuté. Když jsem pak po převratu v roce 1989 viděl dokumenty na tohle téma, sklep v Rusku mi ožil před očima – v dokumentech vypadal, přesně jak ho děda líčil: rozstřílená zkrvavená zeď. Všechno pasovalo.

Později jsem se z televize a z knížek dozvěděl, jak v Rusku legie vznikaly. Klobouk dolů.

Jaký byl vztah tvého táty k dědovi? Vážil si ho za to všechno?

Myslím, že velice. Děda v Rusku mimo jiné dobře pochopil, o co tam jde. Od toho se odvíjel i jeho celoživotní vztah k bolševikům. Věděl, co nás čeká. Když se blížila v roce 1945 fronta, říkal: Nic si od toho neslibujte. Věděl, co přijde z východu. A já jsem díky dědovi politicky úplně někde jinde než většina národa.

Jmenuješ se Václav jako děda. I tím jste spjatí.

Václavové v generacích před dědou v našem rodě nejsou, tam byli Matějové nebo Jurové, Josefové. Děda byl první Václav. Já jsem v pořadí teprve třetí a můj nejstarší syn čtvrtý. Ale máme i Matěje.

Táta si v roce 1994 nechal zpracovat historii rodu. Jako osmadvacetiletému synkovi mi to do té doby bylo šumafuk. Otevřel jsem to, začal jsem listovat a říkal jsem si: to je zajímavé. Sáhnu jsem si na kořeny a začal se o ně víc zajímat. Doma byly po dědovi bichle o historii legií, těmi jsem listoval už předtím. A fotky. Dědova pozůstalost je jedna krabice. Ale asi měl

podobného ducha jako já, toulavé boty, a nejspíš tušil, že už se tak daleko nikdy nedostane, a tak si na každé stanici v Rusku koupil pohled. Podle toho jsem zmapoval, kudy se strýcem šli.

Google Z Těšín, Polsko do Vladivostok, Přímořský kraj, Rusko

Autem 11 379 km, 144 h

Václav Kokeš zmapoval dlouhou ruskou legionářskou cestu svého dědy.

Lod' M.S.Dollar odváží pluk v červnu 1920 ze Sibíře.

Václav (první zprava sedící) a Josef (čtvrtý zleva stojící) Kokešovi legionářsky pospolu, Bogotol, 8.6.1919

Udělal jsem mapku. Můj sen je toulat se místy, kudy procházel můj předek. Chtěl bych to projet od Dukly až do Vladivostoku.

Kdybys měl možnost dědovi něco říct, co by to bylo?

Obdivoval jsem vždycky, čím vším prošel. Rozhodně bych tím projít nechtěl. Dobrovolně ne. Nikdo neví, jak by se v krajní situaci zachoval. A že zběhl? Nevím, jestli to bylo hrdinství, nebo pud sebezáchovy, ale do legií šel dobrovolně. O jeho motivaci nic nevím, zeptal bych se ho na to rád.

Jana Fabianová

Legionář Václav Kokeš.

Josef Kokeš, mladší z obou bratrů.

Václav a Josef Kokešovi

starobělstí legionáři

■ Václav (1893 – 1964) narukoval 26. října 1914 k 31. zeměbranceckému pěšímu pluku v Těšíně. Údajně zběhl 17.2.1915 na Dukle v dnešním Polsku, při pobytu v zajateckém táboře pracoval v textilní továrně Sukennaja fabrika N. Ja. Šatrova, Stanicja Polivanovo.

■ Josef (1897-19??) narukoval v říjnu 1915 k 31. zeměbranceckému pěšímu pluku v Těšíně. Padl do zajetí 4.7.1916 v obci Berestrečko na dnešní Ukrajině. Původně se oblast jmenovala Halič.

■ do ruské legie vstoupili oba současně 10.8.1917 k 1. kulometné rotě Colta 8. československého střeleckého pluku – Slezského, ten vznikl v Borispolu 26. 6. 1917 jako 4. náhradní prapor, od 28. 7. 1917 byl přejmenován na 8. československý slezský pluk. Od vzniku byl součástí 2. střelecké divize, po „vystoupení“ působil ve Vladivostocké skupině. Účastní se bojů ve Vladivostoku, u Nikolska Ussurijského, Nižného Tagilu, Kunguru, následuje odchod z fronty, od jara 1919 ochrana magistrály v oblasti Mariinska a Irkutska, na jaře 1920 se pluk stahuje do Vladivostoku, 6. 6. 1920 odjíždí do Československa.

■ Václav i Josef odjíždějí ze Sibíře mezi posledními – v neděli 6. června odváží prostorná americká loď M. S. Dollar 8. Slezský pluk, 1. jízdní pluk, 2. technickou rotu, část strojírnické rot. V rodině se vzpomíná, že připulili přes Japonsko do Vancouveru, jeli přes celou Kanadu, nalodili se v Halifaxu na loď Belgic a pak do Cuxhavenu v Německu, odtud jeli vlakem a 29. července v pět hodin ráno překročili hranice vlasti. Do Opavy dorazili 31. července 1920 a byli propuštěni na repatriční dovolenou.

■ Václav zůstal na gruntě, v roce 1921 se oženil. S manželkou měl čtyři děti - tři syny a dceru. Sedlačil do roku 1958, po vzniku JZD odešel do zemědělského důchodu. Jeho bratr Josef se po návratu z vojny přihlásil v roce 1920 k četnictvu, do konce druhé války působil na jihu Moravy u Brna, dotáhl to až na velitelskou pozici, okolo roku 1948 se nechal dobrovolně penzionovat.

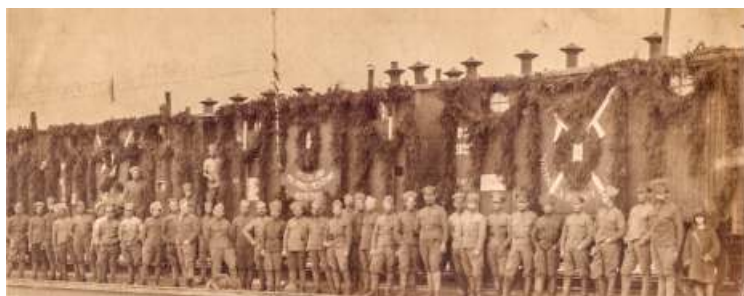
**fakta shromáždil Václav Kokeš
vnuk legionáře Václava Kokeše**

Bratři urazili pořádný kus cesty na východ.

Pocta legionářům je hotová

Pamětní deska se jmény starobělských legionářů, kteří bojovali v první válce v Rusku, Itálii a Francii, už je připravená. Je na ní čtyři sta písmen - osmadvacet jmen a nad nimi sdružený znak legií. O zpracování se postaral ostravský kameník Zdeněk Matušík. Deska stála 43 tisíc korun a její místo bude v trávě v parku vlevo od soch Antonína Švehly a T.G. Masaryka. Slavnostní odhalení je v plánu 28. října 2018. (joh)

Českoslovenští legionáři v Rusku.

BÖHM EMIL
GABOREK ŠTĚPÁN
GROMAN KAREL
HAJDŮČEK ALOIS
HERMA FRANTIŠEK
HOLAIN EMANUEL
HOŘÍNEK FRANTIŠEK
HOŘÍNEK ANTONÍN
KLEČKA KAREL
KLEČKA LUDVÍK
KOKES JOSEF
KOKES KAREL
KOKES VÁCLAV
KUBALA BOHDAN

LANGAR FRANTIŠEK
MÁCHA ADOLF
MÁCHA BEDŘICH
MARTINEK OLDŘICH
NOVÁČEK EDUARD
PAVLICA JAN
PRAŽSKÝ JERONÝM
SÝKORA KAREL
SLAVÍK KAREL
ŠEVČÍK FRANTIŠEK
ŠEVČÍK LUDVÍK
ŠIMEČKA LUDVÍK
ŠUSTEK EMIL
TICHOPÁD BOHUMIL

NA PAMÁTKU SVÝM LEGIONÁŘŮM
S ÚCTOU OBEC STARÁ BĚLÁ 2018

Z mostu už se skákalo. Ukončila to policie

Jezírko v parku má novou dominantu: mostek v japonském stylu. Den po instalaci došlo na první extempore. „Čtyři mládenci skákali z mostu do vody a koupali se v jezírku. Z místa je odvezli policisté,“ popisuje starosta Mojmír Krejčíček.

Nový most je z modřínového dřeva, má protiskluzovou úpravu a jeho vnější rozpětí je 6,4 metru. „Vznikl ve stolařství Klega, pan stolař nám coby starobělský patriot dal speciální cenu,“ říká starosta. „Je to estetický prvek, jde o zvýraznění jezírka, není to chodník. Ani skokanský můstek,“ podotýká.

Jak doplňuje, mrzutostí je u jezírka za poslední měsíc víc. „Na nerezovém přepadu už je graffiti, pomalovaná je i lavička v parku. Tu bude potřeba přebrousit a natřít. Je to veřejné místo a mělo by sloužit všem. Neradi bychom instalovali kamerový systém či fotopasti.“

Jezírko má za sebou zřetelnou dvousezónní rekonstrukci. Koncem června přibyla další lavička u jedné z lip. Má tvar poloviny šestiúhelníku a měla by lidem nabídnout pohodu s příjemným výhledem. Do vody co nevidět vplují nové ryby - kapři koi a karasové. A na břeh se vrátí i vodník, který tam bafal už před opravou prostoru. „Bude nový, ten předchozí se ztratil. Sháníme vrbový špalek, aby měl na čem sedět,“ líčí tajemnice Jarmila Kaločová.

(joh)

Shora je originální výhled na hladinu i okolí.

Tito návštěvníci si mylně vyložili účel jezírka.

Zámčiska. Foto: Jiřina Kavková.

TFA 130

Toughest Firefighter Alive - nejtvrdší hasič přežije

LET

**SDH Stará Bělá Vás srdečně zve na soutěž v TFA
k výročí 130 let od založení sboru**

KDE: Stará Bělá (areál myslivny)

KDY: Sobota 8. září 2018 od 10:00

Tři soutěžní kategorie (muži do/nad 35 let, ženy), ukázka techniky,
doprovodný program pro děti, občerstvení a večerní zábava s hudbou.

Těšíme se na vás!

Hasiči v akci

V rámci oslav 130 let SDH Stará Bělá proběhne **v pátek 7. září od 17.00 v centru Staré Bělé námětové cvičení**, společně budou zasahovat čtyři jednotky dobrovolných hasičů. Bude to skvělá podívaná.

Srdečně zvou starobělská hasiči

Starobělská minipálka 2017/2018

Soutěže mladšího žactva ve stolním tenisu, který již tradičně organizuje oddíl tenisu starobělského Orla, se v tomto ročníku zúčastnilo 15 oddílů z Moravskoslezského kraje. Celkem všesti turnajích – po třech na podzim i na jaře – nastoupilo 30 chlapců a 23 děvčat. Za starobělský oddíl 8 dívek a 6 chlapců.

Tři děvčata se umístila do desátého místa. Pavlínka Sýkorová skončila celkově třetí, Lucka Jurišicová pátá a Evička Bajorková desátá. V kategorii chlapců se na devátém místě nejlépe umístil Šimon Kučera. V této bodovací soutěži naše děvčata dosáhla pětkrát pódiového umístění. Pavlínka byla dvakrát třetí, Lucka jedenkrát druhá a jedenkrát třetí a Evička jedenkrát třetí.

Poháry za celkové umístění na konci posledního turnaje předávala česká olympionička Iveta Vacenovská.

Turnaje jsou skvěle organizovány hráči stolního tenisu Orla Stará Bělá pod vedením Miloše Fabiána.

Jiří Stuchlý

Starobělským dětem se v sezoně dařilo. Pavlínka Sýkorová (třetí zleva) skončila v minipálce celkově třetí.

Běláci mohou podpořit opravu kříže také pohybem

Projekt opravy kříže manželů Sýkorových z roku 1888 můžete podpořit také svým aktivním pohybem, třeba pěšky, na kole nebo v posilovně. Správní rada Nadace ČEZ podpořila uvedený projekt a nyní to už bude záležet jen na nás a naší aktivitě, zda se nám podaří získat příspěvek ve výši 40 tisíc Kč. Každý, kdo si stáhne aplikaci EPP Pomáhej pohybem, může přidělit nasbírané body na konkrétní účel. Podpořte prosím opravu kříže při svých každodenních aktivitách, na dovolené a podobně.

Na každém získaném bodu záleží. Moc děkuji za Vaši pomoc. Více informací o aplikaci najdete na webu www.pomahejpohybem.cz.

Pokud se zapojí opravdu každý, pak máme velkou šanci, že bude kousek naší obce opět o něco krásnější. Více o opravě kříže v rozhovoru v květnovém čísle Starobělského Zpravodaje. Děkuji za vaši podporu tohoto projektu.

Michal Hořínek

Pomáhejte pohybem s mobilní aplikací Nadace ČEZ

S aplikací **EPP** pomáháte pohybem, který vás baví, vybírat můžete z mnoha aktivit (běh, chůze, jízda na kole, běhkování...).

Aplikace zaznamenává váš pohyb a kromě běžných údajů o rychlosti či vzdálenosti také generuje body. Ty můžete kdykoli věnovat některému z aktuálně nabízených projektů neziskových organizací, škol nebo obcí. Po dosažení potřebného počtu bodů Nadace ČEZ projekt podpoří konkrétní dopředu stanovenou částkou.

Aktuální a již úspěšně podpořené projekty včetně cílových částek a stavu bodů můžete sledovat na webu aplikace nebo na facebooku.

EPP je určena pro „chytré“ telefony Android, iOS i Windows a je ke stažení zdarma.

www.pomahejpohybem.cz

NADACE ČEZ SKUPINA ČEZ

STAROBĚLSKÝ ZPRAVODAJ

periodický tisk územního samosprávného celku

Vychází zdarma 11x ročně.

Vydavatel: Statutární město Ostrava-městský obvod Stará Bělá
Junácká 127, 724 00 Ostrava-Stará Bělá, IČ: 00845451, registrační číslo MK ČR E 21551

Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravu příspěvků. • Neprošlo jazykovou úpravou.

Redaktorka: Jana Fabianová, tel.: 736 515 496, starobelsky.zpravodaj@gmail.com
Redakční rada: Ladislav Dlouhý, Jana Fabianová, Jarmila Kaločová, Pavel Hořínek
Adresa redakce, sběr inzerce: ÚMOB Stará Bělá, Junácká 127, Jana Stehnová, tel.: 599 424 101, e-mail: JStehnova@starabela.cz
Sazba: Pavel Hořínek, e-mail: pavel.horinek@polepyaut.cz **Tisk:** Tiskárna v Dubí
Uzávěrka příštího čísla: 15. 8. 2018